

Palveluopas ikääntyneille

1	IKÄIHMISTEN PALVELUOHJAUS.....	1
2	APUVÄLINEPALVELUT.....	1
3	TERVEYSPALVELUT.....	1
4	TERVEYDENHUOLLON MAKSUKATTO.....	2
5	KOTIHOITO.....	4
6	KOTIHOIDON TUKIPALVELUT	4
6.1	Ateriapalvelu	4
6.2	Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu	5
6.3	Turvapuhelinpalvelu	5
7	YKSITYISTEN PALVELUNTUOTTAJIEN TUKIPALVELUT.....	6
7.1	Arvonlisäverottomuus.....	6
7.2	Kotitalousvähennys.....	7
8	KUNTOUTTAVAT PALVELUT	7
8.1	Lyhytaikaishoito Kuntotuulia.....	7
8.2	Kuntouttava päivätoiminta.....	7
9	MUISTIHOITAJA	8
10	IKÄIHMISTEN LIIKUNTA	8
10.1	Seniори- kuntosalivuorot	8
10.2	Kyläjummat.....	9
10.3	Voima-tasapaino ja virkeäksi voikalla jumpparyhmät Parolassa.....	9
10.4	Kävelyryhmät.....	9
10.5	Liikuntaneuvontapalvelu	10
11	OMAIHOIDONTUKI.....	10
12	KELAN ETUUDET	10
12.1	Eläkettä saavan hoitotuki	11
12.2	Eläkkeensaajan asumistuki	11
12.3	Lääkekorvaukset	11
12.4	Takuueläke.....	12
12.5	Toimeentulotuki.....	12
12.6	Kelataksi	13
13	EDUNVALVONTA	13
13.1	Edunvalvontavaltuus	14
14	KIRJASTON KOTIPALVELU	14
15	ASUNNON KORJAUSNEUVONTA.....	15
16	MUUT TOIMIJA T KUNNAN JA SEUTUKUNNAN ALUEELLA	15

---

1 IKÄIHMISTEN PALVELUOHJAUS

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palveluohjaajat neuvovat ikäihmisiä julkisten, yksityisten ja kolmannen sektorin palveluista. Palveluohjaajat tekevät myös kotikäyntejä ikäihmisten luokse palvelutarpeen selvittämiseksi.

Palveluohjaajilta saat tietoa mm.

- kotihoidon palveluista
- asumispalveluista
- tukipalveluista, kuten turvapalvelu ja ateriapalvelu
- liikkumista tukevista palveluista
- yksityisistä palveluista mm. siivouspalvelu
- taloudellisista etuuksista (Kelan hoitotuki ja asumistuki)
- liikunta- ja harrastusmahdollisuuksista

Yhteystiedot:

Hattulan palveluohjaajat tavoittaa numerosta p. 03 629 6620 ja sähköpostiosoitteesta asiakasohjaus.hattula@omahame.fi

2 APUVÄLINEPALVELUT

Terveyskeskuksesta lainattavia välineitä ovat liikkumisen apuvälineet (sauvat, kävelytelineet, pyörätuolit) sekä päivittäisiin toimintoihin (peseytyminen, wc, ruokailu, pukeutuminen) liittyvät apuvälineet. Lyhytaikaiseen lainaan apuvälineitä saa esim. leikkausten ja tapaturmien jälkeen. Pitkäaikaiskäytön edellytyksenä on pitkäaikainen tai pysyvä toiminnan haitta. Lisätietoja apuvälineistä ja niiden lainausehdoista saat terveyskeskuksen fysioterapeutilta.

Pappilanniemen vuodeosasto
fysioterapia & apuvälinelainaamo
p. 050 416 5991
soittoaika ma-pe klo 12-13

3 TERVEYSPALVELUT

Hattulan kunnan terveyspalvelujen tuotannosta vastaa Terveystalo Oy
Käyntiosoite: Parolantie 42, 13720 Parola
Puh. 03 673 1277
Internet-sivut: <https://terveys.hattula.fi>

Asiointi terveysasemalla aina ensin puhelimitse numeroon 03 673 1277. Numerossa toimii takaisinsoittopalvelu. Nauhoite tulee kuunnella loppuun, jotta takaisinsoitto onnistuu.

Hoidon tarpeen arviointi ja ajanvaraus

Numerosta 03 673 1277

Päivystys arkisin klo 8:00–15:00

Suun terveydenhuollon päivystys arkisin klo 8:00-15:00

Kiireetön hoidon tarpeen arviointi arkisin klo 10:00-14:00

Päivystys ja ensiapu

Kanta-Hämeen keskussairaala, Ahvenistontie 20, 13530 Hämeenlinna.

Henkeä uhkaavat tai muut kiireellistä hoitoa edellyttävät sairaudet ja vammat hoidetaan Kanta-Hämeen keskussairaalan yhteydessä 24 h toimivassa ensiavussa (yhteispäivystys).

Valtakunnallinen Päivystysapunumero 116 117

Päivystysapupalvelu on tarkoitettu kiireellisen sosiaali- ja terveydenhuollon neuvontaa varten. Kantahämäläisiä kehoitetaan soittamaan maksuttomaan numeroon 116 117 aina ennen kuin harkitsee päivystykseen hakeutumista.

Suun terveydenhuollon päivystys

Arki-iltapäivystys klo 15:00-21:00 ajanvarauksella, puh. 040 620 5664

Viikonloppu- ja arkipyhäpäivystys klo 8:00-21:00

Ajanvaraus klo 8.00-9.00 puh. 040 620 5664. Puhelimeen vastataan mahdollisuuksien mukaan koko päivystysaikana.

4 TERVEYDENHUOLLON MAKSUKATTO

Kunnallisen terveydenhuollon asiakasmaksuissa on kalenterivuositainen maksukatto. Maksukatto on vuonna 2023 692 euroa vuodessa. Maksukattoon tehdään indeksitarkistus joka toinen vuosi.

Maksukattoon lasketaan mukaan

- terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkäripalvelujen maksut,
  - fysioterapiamaksut
  - sarjahoidon maksut
  - sairaalan poliklinikkamaksut
  - päiväkirurgian maksut
-

-
- lyhytaikaisen laitoshoidon ja laitospalvelun maksut terveydenhuollon ja sosiaalihuollon laitoksissa
  - yö- ja päivähoidon maksut
  - kuntoutushoidon maksut
  - suun terveydenhuollon käynti- ja toimenpidemaksut (hammasteknisiä kuluja, kuten proteeseista, purentakiskoista, oikomiskojeista ja uniapneakiskoista aiheutuvia hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
  - tilapäisen kotisairaanhoidon ja kotisairaalan maksut
  - terapioiden perityt maksut sekä
  - toimeentulotuella maksetut maksut.
  - Maksukattoa kerryttävät myös ostopalveluina tuotetut palvelut, jos ne kuuluvat kunnan järjestämismääräyksen piiriin.

Maksukattoon ei lasketa mukaan maksuja

- sairaankuljetuksesta
- lääkärintodistuksista
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista
- sosiaalihuollon palveluista (lukuun ottamatta lyhytaikaista laitospalvelua)
- tulosidonnaisista palveluista
- palvelusetelin omavastuista
- kuljetuspalvelujen omavastuista
- täysin yksityisistä palveluista, joiden järjestämisestä kunta ei vastaa.
- Maksukattoon ei myöskään lasketa maksuja, jotka on korvattu asiakkaalle esimerkiksi työtapaturmavakuutuksen perusteella.

Maksukaton täytyttyä asiakas saa maksukaton piiriin kuuluvat palvelut pääsääntöisesti maksutta. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta tai laitospalvelusta peritään ns. ylläpitomaksuna enintään 22,80 euroa hoitopäivältä (2023).

(Lähde: STM, Terveydenhuollon maksukatto. <https://stm.fi/terveydenhuollon-maksukatto>)

Lisätietoja saat tarvittaessa: toimistosihteeri Pasi Koivula p. 050 478 1206

---

5 KOTIHOITO

Kotihoidon tavoitteena on turvata ihmisen arkielämää elämänkaaren eri vaiheissa ja tilanteissa asiakaslähtöisyyttä kunnioittaen. Kotihoito voi olla tilapäistä esim. sairaalasta kotiutuville tai säännöllistä päivittäin tai useamman kerran viikossa annettavaa apua vanhuksille, pitkäaikaissairaille tai vammaisille. Kotihoidon palveluihin hakeudutaan ottamalla yhteyttä palveluohjaajaan, joka tekee palvelutarpeen arvioinnin.

Säännöllisen kotihoidon lähtökohtana on, että asiakkaan hoito ja huolenpito vaativat pääsääntöisesti päivittäistä tai useita kertoja viikossa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammattiosaamista. Kotihoito toteutetaan aina asiakkaan tilanteeseen sopivimmalla tavalla, ja hyvinvointiteknologiaa hyödynnetään palveluiden tuottamisessa. Kotihoidon palveluihin ohjaudutaan aina arviointi- ja kuntoutumisjakson kautta.

Tilapäistä kotihoitoa voidaan myöntää henkilölle, jonka toimintakyky on väliaikaisesti heikentynyt ja hoidon tarve on tilapäistä (enintään kolme (3) kuukautta). Hoidon toteuttaminen vaatii sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön osaamista, eikä henkilö pysty itse tai saattajan turvin hakeutumaan terveydenhuollon palveluihin.

Lisätietoja palveluohjaajilta: p. 03 629 6620

6 KOTIHOIDON TUKIPALVELUT

Sosiaalihuoltolain 30.12.2014/1301 19§ mukaan tukipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joilla luodaan ja ylläpidetään henkilön kodissa sellaisia olosuhteita, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti, sekä palveluja, joiden avulla henkilö voi saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä. Tukipalveluita ovat mm. ateriapalvelu, sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu ja turvapalvelu. Tukipalvelujen saannin myöntämisperusteet ovat palvelukohtaiset ja ne myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

6.1 Ateriapalvelu

Ateriapalvelun avulla tuetaan asiakkaan kotona asumista sekä monipuolista ja riittävää ravitsemusta. Ateriapalvelu on tarkoitettu kotona asuville ikäihmisille, joiden voimavarat eivät riitä aterioiden valmistamiseen itse, tai ruokailu ilman ateriapalvelua on yksipuolista tai epäsäännöllistä.

Ateriapalvelua haetaan palveluohjauksen kautta. Kotiin kuljetetun lounasaterian hinta on 10,50 euroa/ateria. Ateriat ovat kylmiä lämmitettäviä aterioita, jotka kuljetetaan tiistai- ja perjantai-iltapäivisin.

Lisätietoa ateriapalvelusta ja sen tilaamisesta saat palveluohjaajilta p. 03 629 6620

6.2 Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu

Sosiaalihuoltolain mukaisia liikkumista tukevia palveluja voidaan myöntää tukipalveluna henkilöille, jotka eivät itsenäisesti pysty käyttämään muita julkisia joukkoliikennevälineitä tai omaa autoa alentuneen, pitkäaikaisen toimintakyvyn vajauksen, sairauden tai vamman perusteella ja he tarvitsevat kuljetuspalvelua arkiseen elämään liittyvän syyn takia. Lisäksi otetaan huomioon muu tuttavien ja naapureiden muodostama lähiverkosto.

Palvelun myöntäminen perustuu tarveharkintaan ja hakijan taloudelliseen tilanteeseen. Bruttotuloraja on yhden henkilön taloudessa 1250€/kk, ja kahden henkilön taloudessa 2200€/kk. Tuloina ei huomioida asumistukea, eläkettä saavan hoitotukea tai vammaistukea eikä rintamalisää. Varallisuusraja palvelun myöntämisessä on 10 000€. Varallisuutena ei oteta huomioon asiakkaan omassa käytössä olevaa vakituista asuntoa. Kuljetuspalvelulla ei korvata julkisen liikenteen puutteita.

Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua voidaan myöntää asiointi- ja virkistysmatkoja varten enintään kahdeksan matkaa kuukaudessa. Hattulassa matkustusalueeksi on määriteltä Hattulan ja ydin Hämeenlinnan alueet. Tapauskohteisesti tulee kysymykseen lähin palvelutaajama ydin Hämeenlinnan tilalle. Kuljetuspalvelua ei saa käyttää lääkärissäkäynti-, sairaala- tai kuntoutusmatkoihin, joihin on mahdollisuus saada korvausta muun lainsäädännön mukaisesti esimerkiksi Kansaneläkelaitokselta.

Kuljetuspalveluja haetaan kirjallisesti kuljetuspalvelujen hakemuslomakkeella. Lisätietoja hakemisesta ja hakulomakkeita saat palveluohjaajilta p. 03 629 6620

6.3 Turvapuhelinpalvelu

Turvapuhelimen tavoitteena on mahdollistaa kotona asuminen ja tuoda asiakkaalle turvallisuudentunnetta. Turvapalvelun avulla asiakkaalle mahdollistetaan avun saanti kotiin ympäri vuorokauden.

AddSecure Oy toimii turvapuhelinpalvelujen tuottajana turvapuhelinlaitteiden ja hälytysten vastaanoton osalta. Turva-auttajina toimivat Hattulan kotihoidon työntekijät. Kun asiakkaalle on myönnetty turvapalvelu, toimitetaan asiakkaan tiedot AddSecure Oy:lle ja turva-auttajille. Asiakkaan tulee luovuttaa asuntonsa avain turva-auttajien käyttöön palvelun keston ajaksi. AddSecure Oy käy asentamassa turvapuhelinlaitteen asiakkaan kotiin ja vastaa jatkossa myös laitteiden huollosta. Turvapuhelimen asennuksen jälkeen palvelu on toiminnassa.

AddSecure Oy laskuttaa asiakasta turvalaitteista ja hälytysten vastaanottamiset (turvapalvelu turvapuhelimella 9,24€/kk). Turva-auttajakäynnit laskuttaa hyvinvointialue. Turva-auttajakäynneistä peritään 12,20 euroa/käynti.

Lisätietoa turvapuhelinpalvelusta ja sen tilaamisesta saat palveluohjaajilta p. 03 629 6620

7 YKSITYISTEN PALVELUNTUOTTAJIEN TUKIPALVELUT

Asiakas voi ostaa palveluita myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Listan alueella toimivista yksityisistä palveluntuottajista saat palveluohjaajilta p. 050 521 9893 tai p. 050 079 0034 tai Hattulan kunnan internetsivuilta osoitteesta: <https://www.hattula.fi/palvelut/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalipalvelut/ikaihminen-palvelut/tukipalvelut/ostettavat-siivous-ja-asiointipalvelut/>

7.1 Arvonlisäverottomuus

Kotipalveluja ja niiden tukipalveluja voi ostaa myös arvonlisäverottomana sosiaalihuoltopalveluna, jos palvelun ostaja on sosiaalihuollon tarpeessa. Tämä tarkoittaa sitä, että asiakkaan toimintakyky on alentunut esimerkiksi sairauden, vamman tai ikääntymisen vuoksi. Kotipalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi asumiseen, henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvia toimia tai niissä avustamista. Kotipalvelujen tukipalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi ateria, vaatehuolto, siivous, kylvytys ja saattajapalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja.

Yksityiset palveluntuottajat voivat myydä sosiaalihuoltopalveluja arvonlisäverottomasti, mikäli heidän toimintansa on sosiaaliviranomaisten valvoma. Lisätietoja asiasta saat palveluohjaajilta p. 03 629 6620.

7.2 Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennys tarkoittaa helpotusta veroihin. Kotitalousvähennystä voi saada mm. hoiva- ja hoitotyöstä ja esimerkiksi seuraavista kotitaloustöistä:

- siivous
- ruuanlaitto
- pyykinpesu, silytys ja muu vaatteiden huolto
- piha-alueen ja puutarhan hoito
- lumenluonti.

Kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä kotitalousvähennyksen maksimi vuonna 2023 on 3 500 euroa henkilöltä. Omavastuu on 100 euroa vuodessa henkilöltä. Kotitalousvähennyksen saa vain työn osuudesta. Työn osuudesta voi vähentää 60 %, kun työ ostetaan ennakkoperintärekisteriin kuuluvalta yritykseltä.

Kotitalousvähennystä ei saa esimerkiksi sellaisesta hoiva- ja hoitotyöstä, jota terveydenhoitopalvelut tekevät arvonlisäverottomasti. Kunnan tuottamista palveluista, kuten kotihoidosta, ei kotitalousvähennystä voi saada.

Lisätietoja kotitalousvähennyksestä saat verohallinnon internetsivuilta <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/kotitalousvahennys/> tai verohallinnon palvelunumerosta p. 029 497 002

8 KUNTOUTTAVAT PALVELUT

8.1 Lyhytaikaishoito Kuntotuulia

Tuulia-kodissa sijaitsevassa Kuntotuulian yksikössä tavoitteena on tukea asiakkaita kuntoutuksen ja virkistykseen avulla selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään, sekä antamaan lepoa omaishoitajille tärkeässä työssään.

Hoitojaksot suunnitellaan kunkin asiakkaan tarpeen mukaan ja niiden kesto on yleensä muutamasta päivästä kahteen viikkoon. Hoito ei kerrytä asiakkaan maksukattoa. Palvelun hinta on 42,00 € / vuorokausi.

Kuntotuuliaan ei voi matkustaa Kelataksilla, vaan asiakas maksaa matkakustannuksensa itse. Matkoihin voi käyttää asiakkaalle myönnettyä sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua.

8.2 Kuntouttava päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista ja asiakkaan toimintakykyä tukevaa ryhmätoimintaa. Palvelussa huomioidaan asiakkaan omia sosiaalisia, fyysisiä, psyykkisiä, hengellisiä, kognitiivisia ja kulttuurillisia tarpeita sekä voimavaroja. Kuntouttava päivätoiminta voi olla määräaikaista tai toistaiseksi voimassa olevaa toimintaa. Toiminta on tarkoitettu kotona asuville ikäntyneille, jotka tarvitsevat tukea osallistuakseen kodin ulkopuoliseen toimintaan. Kuntouttavalla päivätoiminnalla voidaan tukea myös omaishoito perheen arkea.

Päivätoimintaan sisältyy mm. lukemista, kuntopiiriharjoittelua, pelaamista, käsitöitä, keskustelua sekä menneistä että ajankohtaisista asioista. Lisäksi vierailuvia esiintyjä, hartaushetkiä ja teemajuhlia. Päivätoimintapäivän hinta on 17 €/kerta, ja kuljetusmaksu 3,50 €/suunta. Mahdollinen peseytymispalvelu veloitetaan erikseen 12,20 €/kerta. Päivätoimintapäivän hintaan sisältyy aamupala, lounas ja iltapäiväkahvi.

Kuntotuuliaan ja päivätoimintaan hakeudutaan palveluohjauksen kautta. Lisätietoja asiasta saat palveluohjaajilta p. 03 629 6620

9 MUISTIHOITAJA

Muistihoitaja toimii lääkärin työparina muistisairauksien tunnistamisessa, taudinmäärityksessä, hoidossa, ohjauksessa ja seurannassa. Vastaanotolle pääsee ilman lähetettä; itse hakeutuen tai omaisten aloitteesta, terveysaseman lääkärin tai sairaanhoitajan aloitteesta tai kotihoidon ohjaamana. Muistitautukset, neuvonta ja ohjaus tehdään kotona tai vastaanotolla. Vastaanottoikäynti on maksuton.

Muistihoitaja
Vanhainkodintie 5, 13800 Katinala
Vastaanotto vain ajanvarauksella.
p. 050 543 8464

10 IKÄIHMISTEN LIIKUNTA

10.1 Seniori- kuntosalivuorot

Maksuttomia seniori-kuntosalivuoroja on tarjolla eri kuntosaleilla. Salivuorojen tiedustelut ja laitteiden käyttöön perehdytys: Pia Vekka, pia.vekka@hattula.fi / 050 595 3389.

Pekolan koulun kuntosalia voivat eläkeläiset käyttää veloituksetta ma-pe klo 14.30-15.30 (tarvitsee avaimen).

Terveysaseman kuntosalille mahdollisuus varata vuoro pienryhmän käyttöön tai varata yksittäinen paikka jo valmiiseen pienryhmään (maksuton, tarvitsee avaimen).

Punojanportin kuntoilunurkka, Punojantie 3, 13720 Parola. Käyttöoikeus on hattulalaisilla ikäihmisillä, jotka ovat saaneet opastuksen laitteiden käyttöön. Kuntoilunurkkaan voi varata vuoron pienryhmälle tai varata yksittäinen paikka jo valmiiseen pienryhmään (maksuton).

Yhteiskoulun kuntosali. Yhteiskoulun kuntosalille ei ole erillistä seniorivuoroja tai ohjausta. Kuntosali on avoinna kaikenikäisille arki-iltaisain sekä viikonloppuisin. (tarvitsee avaimen, kysy lisää tietoja)

10.2 Kyläjummat

Ryhmät tarkoitettu sivukylillä asuville senioreille. Helpon harjoitteen kehittää mm. kehon voimaa ja tasapainoa. Jumppa ei sisällä lattiaharjoitteita. Jumppia pidetään seuraavilla kylillä: Tyrvöntö-Lepaa, Vuohiniemi ja Pekola (kävelyryhmä ja kuntosaliryhmä). Lisää tietoa jumpista senioriliikuntalukkarista, joka löytyy kunnan nettisivuilta ja on jaossa julkisissa toimipisteissä.

10.3 Voima-tasapaino ja virkeäksi voikalla jumpparyhmät Parolassa

Jumpassa tehdään monipuolisesti helppoja voima- ja tasapainoharjoitteita käyttäen erilaisia liikuntavälineitä ja oman kehon painolla (et tarvitse omia välineitä). Tuolia voi käyttää tukena liikkeissä. Ei lattiaharjoitteita! Ryhmät koontuvat maanantaisin ja tiistaisin ja torstaisin. Vaatii ilmoittautumisen. Lisää tietoa löytyy senioriliikuntalukkarista, joka löytyy kunnan nettisivuilta ja on jaossa julkisissa toimipisteissä.

10.4 Kävelyryhmät

Ryhmät tarkoitettu kaikille kävelystä kiinnostuneille senioreille. Ryhmät koontuvat kaksi kertaa viikossa (Parola ja Pekola). Ryhmät toimivat omatoimisesti. Lisää tietoa senioriliikuntalukkarista.

10.5 Liikuntaneuvontapalvelu

Maksuton liikuntaneuvonta tarjoaa sinulle yksilöllistä tukea ja työkaluja terveytesi edistämiseen. Liikuntaneuvoja auttaa sinua aloittamaan liikunnan turvallisesti. Keskustelemme kanssasi myös uni- ja ravitsemustottumuksistasi. Liikuntaneuvoja testaa, tukee ja ohjaa sinua pienin askelin pidemmän aikaa. Tavoitteena on edistää hyvinvointia ja saavuttaa pysyvästi terveempi olo.

Liikuntaneuvonnan kohderyhmänä on vähän liikkuvat työikäiset ja juuri eläkkeelle siirtyneet hattulalaiset. Lisätietoja liikuntaneuvontapalvelusta saat liikuntaneuvoja Pia Vekalta p. 050 595 3389 ja pia.veikka@hattula.fi

Lisää ikäihmisten liikuntamahdollisuuksia löytyy ikäihmisten liikuntalukkarista, jonka löydät mm. kunnan nettisivuilta ja julkisista toimipisteistä.

11 OMAISHOIDONTUKI

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön avulla. Omaishoitajaksi voi ryhtyä hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen täysi-ikäinen henkilö, jonka hoidettava hyväksyy hoitajakseen ja joka on oman terveytensä ja elämäntilanteensa puolesta soveltuva omaishoitajaksi.

Omaishoidon tuen kokonaisuus koostuu kolmesta osasta: omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, hoidettavalle annettavista palveluista ja omaishoitajaa tukevista palveluista. Omaishoidon tuen palkkio on luokiteltu neliportaiseksi. Hoitajalle maksettavan hoitopalkkion suuruus määräytyy hoidettavan hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella. Omaishoidon tukea ei myönnetä sosiaali- ja terveydenhuollon ympärivuorokautisiin asumisyksiköihin ja hoitokoteihin.

Omaishoidon tukea voi hakea ympäri vuoden. Tukea haetaan täyttämällä hakemus tai tukea koskevan asian voi tarvittaessa saattaa vireille suullisesti. Omaishoidon tuen hakemuksen käsittely edellyttää aina palvelutarpeen arviointia. Palvelutarpeen arviointia tehtäessä tehdään asiakkaan luo kotikäynti.

Lisätietoja omaishoidontuen hakemisesta saat palveluohjaajilta p. 03 629 6620

---

12 KELAN ETUUDET

12.1 Eläkettä saavan hoitotuki

Hoitotuen tavoitteena on helpottaa vammaisen tai pitkäaikaisesti sairaan eläkkeensaajan jokapäiväistä elämää, toimintakykyä, kuntoutusta ja hoitoa. Sinulla voi olla oikeus eläkettä saavan hoitotukeen, jos toimintakykysi on vamman tai sairauden vuoksi heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan.

Hoitotuen saaminen edellyttää, että tarvitset apua tai ohjausta ja valvontaa henkilökohtaisissa toiminnoissa, kuten peseytymisessä, pukeutumisessa tai kommunikoinnissa. Eläkettä saavan hoitotuki on porrastettu kolmeen tasoon: perushoitotukeen (78,72 e/kk), korotettuun hoitotukeen (171,49 e/kk) ja ylimpään hoitotukeen (362,62 e/kk). (Lähde: www.kela.fi)

Hoitotukea haetaan Kelan lomakkeella/sähköisesti OmaKelassa. Hakemukseen tarvitaan liitteeksi lääkärin c-lausunto (korkeintaan 6kk vanha). Lisätietoa asiasta saat Kelan internetsivuilta: www.kela.fi tai puhelinpalvelusta p.020 692 205. Myös palveluohjaajilta saat lisätietoa hakemisesta ja tarvittaessa apua hakemuksen täyttöön p. 03 629 6620.

12.2 Eläkkeensaajan asumistuki

Voit saada eläkkeensaajan asumistukea, kun asut vakinaisesti Suomessa, olet pienituloinen ja saat eläkettä, joka oikeuttaa eläkkeensaajan asumistukeen. Voit saada asumistukea vakinaiseen vuokra- tai omistusasuntoon. Kelan sivuilta www.kela.fi löytyy laskuri, jolla asumistuen määrä voi arvioida. Eläkkeensaajan asumistukea haetaan Kelan lomakkeella/sähköisesti OmaKelassa.

Lisätietoa asiasta saat Kelan internetsivuilta: www.kela.fi tai puhelinpalvelusta p.020 692 202. Myös palveluohjaajilta saat lisätietoa hakemisesta ja tarvittaessa apua hakemuksen täyttöön p. 03 629 6620.

12.3 Lääkekorvaukset

Kela korvaa lääkekustannuksia sen jälkeen, kun kalenterivuositainen 50 euron alkuomavastuu on kohdallasi täyttynyt. Korvauksen määrä riippuu lääkkeestä ja sinulle myönnettyistä korvausoikeuksista. Korvausluokkia on kolme: peruskorvaus, alempi erityiskorvaus ja ylempi erityiskorvaus. Sinulla voi olla

---

---

oikeus myös lisäkorvaukseen. Voit ostaa kerralla korvattuna enintään 3 kuukauden lääkemäärän. Jos kyseessä on kallis lääke, voit ostaa kerralla korvattuna kuitenkin enintään 1 kuukauden lääkemäärän. Kun vuosiomavastuu täyttyy, sinulla on oikeus lisäkorvaukseen. Tällöin maksat loppuvuoden ajan jokaisesta ostamastasi korvattavasta lääkkeestä vain 2,50 euroa. Vuonna 2023 lääkekustannusten vuosiomavastuu (lääkekatto) on 592,16 euroa. (Lähde: www.kela.fi). Lisätietoa asiasta saat Kelan internetsivuilta: www.kela.fi tai puhelinalvelusta p.020 692 204 sekä apteekista.

12.4 Takuueläke

Takuueläke turvaa Suomessa asuvalle henkilölle vähimmäiseläkkeen (922,42 e/kk), jos kaikki hänen eläkkeensä ennen verotusta ovat yhteensä enintään 914,96 e/kk. Tuloraja ja vähimmäiseläke jäävät kuitenkin tätä pienemmäksi, jos henkilö on varhennetulla vanhuuseläkkeellä. Takuueläkettä haetaan Kelan lomakkeella/sähköisesti OmaKelassa. Lisätietoa asiasta saat Kelan internetsivuilta: www.kela.fi tai puhelinalvelusta p.020 692 202.

12.5 Toimeentulotuki

Perustoimeentulotukea voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin, kuten ruokaan, vaatteisiin ja asumiseen. Perustoimeentulotuki on viimesijainen tuki, ja sen määrään vaikuttavat kaikki käytettävissäsi olevat tulot ja varat. Tuloiksi lasketaan myös muut sosiaalietuudet. Kelan internet-sivuilta löydät laskurin, jolla voit arvioida, onko sinulla oikeutta toimeentulotukeen. Toimeentulotukea haetaan Kelan lomakkeella/sähköisesti OmaKelassa. Lisätietoa asiasta saat Kelan internetsivuilta: www.kela.fi tai puhelinalvelusta p.020 692 207.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen sosiaalipalvelun ohjaajat palvelevat kuntalaisia taloudellisen tuen asioissa. Heiltä voit tarvittaessa pyytää neuvoa/apua myös toimeentulotuen hakemiseen.

Sosiaalipalveluohjaajat:

Hanna Vainionpää (sukunimen alkukirjaimet A-M)
p. 050 528 0103 hanna.a.vainionpaa@omahame.fi

Seija Palm (sukunimen alkukirjaimet N-Ö)
p. 050 568 8480 seija.palm@omahame.fi

12.6 Kelataksi

Voit saada korvauksen taksimatkasta terveydenhuollon toimipisteisiin, jos joudut käyttämään taksia terveydentilasi tai puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi. Jos käytät taksia terveydentilasi vuoksi, tarvitset terveydenhuollon antaman todistuksen (Todistus matkakorvausta varten, SV 67). Jotta Kela voi korvata matkan, matka pitää tilata alueellisesta tilausnumerosta.
<https://www.kela.fi/nain-tilaat-taksin>

Jos käytät taksia puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi, perustele taksin käyttö tilauspuhelin yhteydessä. Voit pysähtyä paluumatkalla hakemassa apuvälineitä terveyskeskuksesta tai sinulle määrättyjä lääkkeitä apteekista.

Jos sinulla on oikeus Kelan korvaamaan taksimatkaan, tilaa taksi alueellisesta tilausnumerosta. Saat matkakorvauksen heti taksissa ja maksat matkastasi enintään 25 euron omavastuun. Jos tilaat taksin muulla tavoin, Kela ei korvaa matkaasi. Jos itse maksamasi matkakustannukset ylittävät kalenterivuoden aikana 300 euroa, et maksa loppuvuoden matkoistasi mitään. Tähän 300 euron vuosiomavastuuseen lasketaan mukaan yksittäisten matkojen omavastuut ja niitä pienemmät kustannukset.

Tilaa matka edeltävänä päivänä viimeistään klo 14.00. Tilaa matka alueellisesta numerosta myös silloin, kun tarvitset taksia äkillisesti tai olet unohtanut tilata taksin edellisenä päivänä. Voit tilata samalla kertaa kaikki tiedossasi olevat matkat seuraavan 14 vuorokauden ajalle.

Alla on Kanta-Hämeen tilausvälityskeskusten tilausnumerot. Voit itse valita, kummasta tilausvälityskeskuksesta tilaat taksin. Soitto alueelliseen tilausnumeroon on maksuton.

Taksi Helsinki Oy puh. 0800 414 616

Suomen Lähilogistiikka Oy (LähiKyyti) puh. 0800 051 57

(Lähde: www.kela.fi). Lisätietoa asiasta saat Kelan internetsivuilta: www.kela.fi tai puhelinpalvelusta p.020 692 204.

13 EDUNVALVONTA

Edunvalvoja tai edunvalvontavaltuutettu voi olla tarpeen, jos esimerkiksi vaikea sairaus tai korkea ikä ovat heikentäneet asianomaisen henkisiä kykyjä

---

niin, että hän ei itse kykene hoitamaan taloudellisia asioitaan tai valvomaan etujaan.

Edunvalvojan määrää Digi- ja väestötietovirasto tai tuomioistuin. Edunvalvojana voi toimia yksityishenkilö, esimerkiksi omainen tai muu läheinen. Edunvalvojaksi voidaan määrätä myös yleinen edunvalvoja, joka hoitaa näitä tehtäviä työnsä puolesta.

Edunvalvontavaltuutettu on aina yksityishenkilö ja hän voi valvoa henkilön etua, jos valtuuttaja on etukäteen tehnyt edunvalvontavaltuutuksen toimintakyvyn heikkenemisen varalta. (Lähde: www.oikeus.fi).

13.1 Edunvalvontavaltuutus

Edunvalvontavaltuutus tarjoaa asioiden hoitamiselle edunvalvojan määräämistä kevyemmän ja joustavamman vaihtoehdon. Edunvalvontavaltuutuksella henkilö voi itse etukäteen määrätä, kenet haluaa asioiden hoitajaksi silloin, jos hän itse tulee kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan esimerkiksi sairauden tai heikentyneen terveydentilan vuoksi. Edunvalvontavaltuutus tulee tehdä kirjallisesti testamentin tapaan. Kun valtuutuksen antanut henkilö ei kykene enää hoitamaan asioitaan esimerkiksi sairauden vuoksi, valtuutettu voi pyytää Digi- ja väestötietovirastoa vahvistamaan valtuutuksen. (Lähde: www.oikeus.fi ja www.dvv.fi).

Lisätietoja edunvalvojan määräämisestä, hakemisesta ja edunvalvontavaltuutuksesta saat Digi- ja väestötietovirastosta www.dvv.fi tai kunnan palveluohjaajilta p. 03 629 6620

14 KIRJASTON KOTIPALVELU

Kirjaston kotipalvelu toimittaa aineistoa niille asiakkaille, jotka eivät itse pääse kirjastoon korkean iän tai liikuntavaikeuksien vuoksi. Kirjastoautoreittien varrella asuville asukkaille, kirjasto voi myös toimittaa valmiita aineistokasseja kirjastoauton matkassa asiakkaan toiveiden mukaan. Lisätietoja Hattulan kirjastosta Minna Linna-Vuori p. 050 5522 896.

---

15 ASUMISNEUVONTAPALVELU

Palvelu on tarkoitettu Hattulan kunnan asukkaille, joilla on asumiseen liittyviä kysymyksiä tai haasteita esim. **vuokranmaksussa**, asumiseen liittyvien **tuojien hakemisessa**, **asumishäiriötilanteissa**, **sopivan asunnon löytämisessä**, **häättöasioissa** tai muissa **asumiseen liittyvissä asioissa**.

Yhteyttä voi ottaa puhelimella tai sähköpostilla tai tapaamalla sovituksessa paikassa.

Neuvoja on tavattavissa myös Lähiötupa Punojassa maanantaisin klo.10-14.

Tuula Lipponen. asumisneuvoja. tuula.lipponen@hattula.fi, 050 5090319

16 ASUNNON KORJAUSNEUVONTA

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonta on asuntojen korjaus- ja muutostarpeiden arviointia ja korjausten edistämisen sekä avustusten hakemisessa auttamista yli 65-vuotiaille. Yleisimpiä ikäntyneiden asuntoihin tarvittavia korjauksia ovat pesutilojen muutokset sekä erilaiset esteettömyyttä parantavat muutostyöt. Rakenteiden ja järjestelmien huonokuntoisuus aiheuttaa myös yleistä peruskorjaustarvetta.

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojat avustavat sotainvalideja, veteraaneja ja muita ikäntyneitä ihmisiä asunnossa tarvittavien muutostöiden kartoittamisessa, suunnittelussa ja korjausavustusten hakemisessa. Tarvittaessa korjausneuvojat auttavat myös muutostyöt suorittavan urakoitsijan etsimisessä. Korjausneuvonta on maksutonta, remonttikulut asiakas maksaa itse. Mahdolliset avustukset kattavat osan kustannuksista.

Lisätietoja: Vanhustyönkeskusliitto <https://vtkl.fi/toiminta/korjausneuvonta> Korjausneuvonnan palvelunumero palvelee arkisin klo 9-15 puh. 09 350 860 13

17 MUUT TOIMIJAT KUNNAN JA SEUTUKUNNAN ALUEELLA

Erilaiset yhdistykset tuottavat paljon ikäihmisten hyvinvointia edistävää toimintaa ja ovat monelle ikäihmiselle tärkeä vaikuttamis- ja osallistumismuoto. Hattulassa on useita aktiivisia kyläyhdistyksiä, jotka toimivat asukkaiden lähiympäristön hyväksi. Hattulassa toimii myös useita seudullisia yhdistyksiä, kuten erilaisia potilas- ja vammaisyhdistyksiä. Yhdistysten toiminta voi pitää sisällään mm. sääntömääräisiä kokouksia, liikunta- ja/tai muita toiminnallisia kerhoja, vapaaehtoistyötä, erilaisia talkoita, tapahtumia, vertaistukea, luentoja ja koulutusta.

Hattulan evankelisluterilaisessa seurakunnassa tehdään paljon ikäihmisten hyvinvointia edistävää työtä. Seurakunnan diakoniatyöntekijät tekevät kotikäyntejä sovitusti, pyydettyä tai tervehdysluonteisesti eri ikäisten luo ja säännöllisesti joka vuosi 90-vuotiaiden ja sitä vanhempien luo. Seurakunta järjestää erilaisia tilaisuuksia ja tapahtumia säännöllisesti kuukausittain, sekä toiminnallisia piirejä viikoittain. Kerran vuodessa seurakunta järjestää yhteiset syntymäpäiväjuhlat 70-, 75-vuotiaille ja 80- ja 85-vuotiaille. Vanhusneuvoston kanssa suunnitellaan Vanhustenviikon juhla ja muut viikon tilaisuudet. Seurakunta toimii yhteistyössä eri tahojen kanssa esim. Hattulan kunta ja Omaishoidon tukiverkosto (SPR Hattulan osasto, K-H Muistiyhdistys, FinFami, Hämeenlinnan Seudun Omaishoitajat ry) järjestävät yhteisiä tapahtumia kuntalaisille.
